

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII Ч. 244. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 13-го грудня 1945.

No. 244, NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, December 13, 1945. VOL. LIII

ПРИ ЦЕНТІ ЗА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: В'єрґен 4-0237. — Тел. У. Н. Консу: В'єрґен 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ФОРД ПЛАНУЄ РІЧНУ ПЛАТНЮ ДЛЯ СВОЇХ РОБІТНИКІВ

Підприємство Форд Мотор Компані в Дітроїті обдумує план завести річну платню для своїх робітників, замість дотеперішньої системи платити від години. Коли взяти під увагу разом систему платити кару за незаконний страйк і встановлення річної плати, то це вважається за революційну перемену в робітничих справах, як про це згідно висловлюються коментатори. Урядовці Форда провели ввесь день на дискусії над обома пропозиціями і цілий план має бути незабаром оприлюднений. Має це бути відповідь підприємства на згоду юнії, щоб можна накладати кару на робітників, які викликають незаконний страйк.

КРАЄВИЙ СТРАЙК У СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ 14. СІЧНЯ 1946.

Юнія Юнайтед Стілворкерс оф Америка, яка об'єднує 700,000 робітників в цілм краю, і має осідок у Пітсбургу заповіла вихід на страйк 14 січня 1946 р. Згоду на викликання скрайку дали вже члени юнії загальним голосуванням по своїх 175 місцевих відділах перед двома неділями. Страйк не діткне фабрик Форда, хоч це підприємство має свої власні залізні гуті, бо його робітники належать до юнії автомобілетих робітників.

ПЕРЕМОГА ЮНІЙНОЇ СПРАВИ В КОНГРЕСІ.

У палаті репрезентантів відкинено 200 голосами проти 182 пропозицію у законопроекті Мей-Арендса, в справі наладнання непорозуміння між підприємцями й робітниками, щоб на юнії накладати кару на випадок, як вони зломлять контракт. Внаслідок такого становища палати, нема вигляді, щоб перейшов в цій конгресовій сесії законопроект Нортон, опертий на жаданню президента Трумана, щоб вчасі непорозуміння була встановлена рада для устійнення фактів у спорі.

З КАЛІФОРНІЇ ДО НЬО ЙОРКУ ЗА П'ЯТЬ І ПІВ ГОДИНИ.

Надфортеця Бі-29 перелетіла з Бурбенк у Каліфорнії до летунського поля Флойд Бенет Філд під Нью Йорком упродовж 5 годин і 30 минут. Є це простір 2, 464 миль. Ше не устійнено урядово точного часу перелету.

ПІВТОРИ ТИСЯЧКИ НІМЕЦЬКИХ НАУКОВЦІВ ПРИВЕЗЕНО В АМЕРИКУ.

Упродовж останніх п'яти місяців прибуло по тайки до Америки півтори тисячі німецьких науковців і високо вишкolenих техніків, щоб допомогти Злученим Державам використати німецькі винаходи для розвитку промислу і воєнної зброї. Це оприлюднено у Вашингтоні у зв'язку з тим, що різні федеральні агенції, головню Адміністрація Чужиної Економії і Рада Воєнної Продукції зажадали від департаменту війни передати ім німецьких знавців для їхньої потреби. Кажуть, що негайно після війни забрала значну кількість німецьких знавців Росія, меншу Англія, а найбільше забрали Злучені Держави.

ВОЛ ПОРІВНУЄ СТАЛІНА З ГІТЛЕРОМ.

„Західний світ стоїть тепер лице в лице з воєнником Сталіном так само, як стояв проти Гітлера“ — так пише містопредсідник Американської Федерації Праці Метью Вол в журналі Американ Фото-Енґрейвер. Вол пригадає, що після приходу Гітлера до сили в 1933 журналісти старалися відкрити наміри Гітлера і найшли їх в книжці „Майн Кампф“. Там вітверто було сказано, чого Гітлер хоче. Сталін не оповищує своїх намірів, але все поступає так, начеб то інші держави підготовляли війну і тому він готується до бою. Це він нераз заявляв і тому журналісти не повинні його заяв іґнорувати — думає Вол. Він виказує на прикладах Польщі, Болгарії і цілої Східної Європи, як Сталін все інакше поступає, ніж заявляє і в тім полягає його пропаганда щоб закрити програму всесвітньої агресії.

СУВЕРЕННІСТЬ ЦЕ ПЕРЕСТАРІЛЕ ПОНЯТТЯ, КАЖЕ ФУЛБРАЙТ.

У теперішній ері атомової бомби державна суверенність це перестаріла справа — такий погляд висловив сенатор Дж. Вільям Фулбрайт у промові, виголошеній на зібранні Американського Фармацевтичного Товариства в Нью Йорку. На цій підставі Фулбрайт домагається, щоб конференція міністрів Трьох Потуг у Москві призадумалася над обмеженням озброєнь, а контролю над атомовою силою щоб перebrала Організація Об'єднаних Держав.

Бирнс іде до Москви з пляном скликати мирову конференцію

Секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс виїхав літаком до Москви на конференцію міністрів закордонних справ Злучених Держав, Англії й Советів на 15. грудня. Перед виїздом він заявив, що предметом нарад має бути скликання мирової конференції для устійнення границь після останньої війни; далше котроля атомової бомби і наладження непорозуміння над Іраном. Не виключені теж інші важні справи. Бирнс передбачує невдачу або недостачу часу на наладнання всіх справ і тому заповів наступну конференцію міністрів Трьох Потуг на 15. березня у Вашингтоні. Він згадав теж, що у Москві може зайти мова про непорозуміння в балканських державах.

У БРАЗИЛІЇ ДУТРА ВИХОДИТЬ ПЕРЕМОЖЦЕМ ПРИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ

Як звідомляють з Ріо де Жанейро, при обчисленню голосів з президентських виборів генерал Енріко Гаспар Дутра уже дістав понад два мільйони голосів, а ген. Едвардо Гомес половину з того. Хоч ще мають обрахувати яких три мільйони голосів, то загально вірять, що Дутра буде вибраний президентом. Передбачують, що ще комуністичний кандидат дістане пів мільйона голосів.

ВАШИНГТОН ПРОГОЛОШУЄ ПЛАН ДО ВІДБУДОВИ НІМЕЧЧИНИ

Секретар Бирнс перед своїм виїздом до Москви оприлюднив план відбудови Німеччини, який обіймає три періоди: теперішній, у якому Америка хоче лише не допустити до недуг і голодової смерті; наступний період, що зачнеться мабуть з весною, для видужання з теперішнього положення; третій період буде такий, що німці будуть могли досягнути правильного стану прожитку, але цей час установить Аліантська Контрольна Рада.

ДЕПАРТАМЕНТ ФЛОТИ ЗНАВ ПРО ВІЙНУ З ЯПОНІЄЮ ВЖЕ 4. ГРУДНЯ 1941

Вчасі переслухання в спільній Конгресовій Комісії Перл Гарбору виявлено, що вже 4. грудня 1941 року, отже на три дні перед нападом на Перл Гарбор, департамент флоту мав у руках вістку про намір викликати війну між Японією й Злученими Державами. Ця вістка прийшла з переловленої японської депеші, у якій було сказано: „Війна проти Америки, війна проти Британії, війна проти Нідерландської Індії, за міймком миру з Росією“.

Не можуть відшукати „різуну“ України. Еріха Коха, що десь укривається

Бракує між воєнними злочинцями на суді в Нюрнберзі чи не найбільшого злочинця, коли іде про масові морди невинних людей. Тим злочинцем є Еріх Кох — „гавлієтер“ України. За його владі вимордувано 10,000,000 людей в Україні, як каже советський прокуратор. Аліанти шукають за ним уже 22 місяці, але не можуть його знайти.

СКАНДИНАВЦІ ПРОТИ ЗАХІДНИХ БЛЮКІВ, ЩОБ НЕ ДРАЗНИТИ РОСІЇ

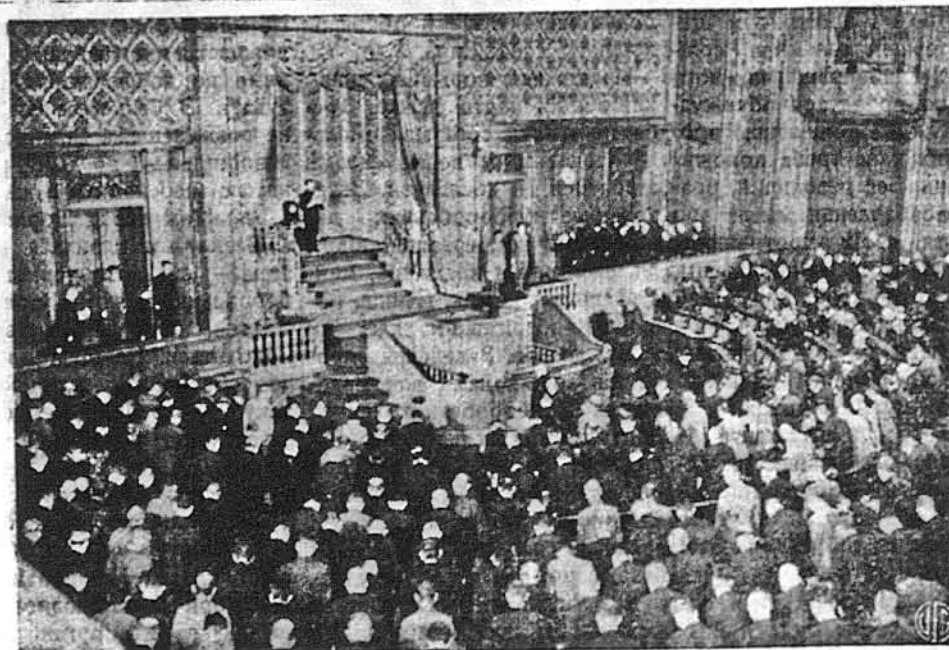
Усі британські та американські проекти щодо цього, щоби збудувати в Європі західний блок малих держав, засуджені на невдачу. Таке заповідає С. Л. Солібергер, кореспондент часопису Нью Йорк Таймс, відвідавши скандинавські краї. Каже, що говорив про цю справу з міністрами закордонних справ Швеції, Норвегії, Данії та Фінляндії й всюди дістав одну і ту саму відповідь. Всі вони проти цього, щоби творити якусь „географічну коаліцію“. І у всіх них одно й те саме розумовання: Не хочуть того тому, щоби не дразнити Советського Союзу. З тим мабуть погодилась уже і Франція, що теж була за західним блоком, у якому вона, з природи річи, відгравалаб на європейському континенті першу ролю. Як відомо, советська преса атакує вже від давного часу всі проекти творення „західного блоку“, „атлантийського“ чи „скандинавського“. До цього Солібергер ще додає, що скандинавські краї хотілиб жити з Советами в приязні, але побоюються нового російського „динамізму“. Норвегія тепер уже граничить з Советами. Данія має советські війська під боком. Швеція є на чорній місці Кремлю. А Балтик є вже так якби в руках Советів. Супроти цього нема дива, що малі скандинавські держави залякані.

СОВЕТИ І ТУТ ЗАГОРОДИЛИ І ПЕРЕМОГЛИ

Британія та Злучені Держави були змушені знов уступити Советам в справі Ради Тростіс О. О. Д. і та справа буде предложена Асамблеї Організації Об'єднаних Держав, що збереться на нараді 1. січня 1946.

ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТІЙСЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПАЛЕСТИНИ

Палестинська Арабська Рада заявилася проти співпраці з Англьо-Американською Комісією, що має розсліджувати справу Палестини.

Чи ще довго будуть схиляти голови? — Ця сцена представляє японський парламент, що тепер радить, у хвилині, коли японський імператор відчитує престольну промову. Як бачимо, члени парламенту схиляють її з похиленими головами. Це перший раз дозволено таку сцену відфотографувати.

В НОРЕМБЕРГУ ВІЯВЛЯЮТЬ ДАЛЬШІ ЗЛОЧИНИ НАЦІСТІВ ПРОТИ ЛЮДСКОСТІ

На розправі проти нацистської верхівки за воєнні злочини виявлено документи з архівів Альфреда Розенберга, нацистського теоретика і міністра для східних територій. В тих архівах знайдено військовий документ, в якому за згодою Гітлера пропонується забрати до Райху з Польщі й Советів від 40 до 50 тисяч дітей у віці від 10 до 14 років, і там їх залишити, вивчивши їх на фахових робітників. Розенберг спочатку противився тому, бажаючи підняти вік від 15 до 17 років, але погодився, як дізнався, що це відповідає плянам Гітлера. Таким чином хотіла нацистська верхівка ослабити фізично завоюничі краї й зменшити їхній природний приріст, як теж й їхні промислові можливості. Уся-та політика була частиною тої екстермінаційної програми, що була пристосовувана відлості до жидів, а в дальшому і до поляків та чехів. Усі ті народи мали бути гелетами, невеличкими на службі пануючій німецької раси. А було це виконуване теж у згоді з армією, у всіх її родах, та з поліцією. зг. Гестапом. Справу вживання робітників-невільників вирішено, як виходить з документів, ще 23. травня 1939 року. Дня 4. жовтня 1943 року Гімлер говорив, що він не дбає, скільки гине з голоду чи висилання „російських жінок“, бо йому треба знати тільки те, чи вони викопали проти-танкові рови.

АЖ ПЛАКАЛИ, ЯК ГЛЯДІЛИ НА „СТАРІ ЧАСИ“

Міжнародний Мілітарний Трибунал зарядив показ нацистських фільмів, в яких виступали ті нацистські верховоди, яких тепер судять як воєнних злочинців. Ці фільми, що показують „верх старих“ підсудних, коли вони з'являлись на масових маніфестаціях в пестрих уборах, повні декорацій, серед музики і хмари нацистських прапорів. Мабуть судді та ті, що приглядаються розправі, хотіли пізнати, як це тепер поділає на тих колишніх бутних верховодів, що тепер сидять на лаві обвинувачених в простій одежі й як кримінальники. Згідно з тим, що звідомляють американські кореспонденти, то не було видно на підсудних нічого такого, що вказувало, що вони цього відрікаються, чи вважають, що це було щось зле. Навпаки, вони були дуже вдоволені з фільмів, раділи як малі діти, а деякі плакали, що все те минулось. Гес не міг витримати зі зворушення, як побачив свій образ, і стискав постійно руки якби до оплесків. А підчас перерви Герман Герінг мав сказати, що сам генеральний прокуратор, Роберт Г. Джексон, певно захотів би стати членом нацистської партії, якби так йому показали цілі такі фільми, а не тільки виймки.

ПАТОНОВИ ПОЛЕКШАЛО.

Дружина ген. Джорджа С. Патона мол., що прибула до Гайдельбергу з Злучених Держав, застала його вже при притомности. Теж уступив дещо й параліж. Наслідки фатального автомобілевого акциденту залишаться, та пані Патон певна, що серце „старого“, що вже витримувало не одну скруту, видержить ще й це, та що генерал видуає.

ЗАБЕРУТЬСЯ З СИРІЇ.

Франція втратить Сирію і забере звідтам свої війська. Тепер іде тільки, як вратувати її престиж. Сирія і Лебанон будуть згодом звільнені не тільки з французьких, але й з британських військ, і остануть під контролею Організації Об'єднаних Держав.

НЬОФАВНДЛЕНД ДІСТАНЕ САМОУПРАВУ.

Тому 12 років Ньюфавндленд втратила свою самоуправу немогучи виконати своїх фінансових зобов'язань, а властиво через політичну корупцію. Та тепер дістане її назад в нагороду за те, що добре списалася в часі війни. Бритійський уряд привертає їй знов права домінії.

ВРАТУВАЛИ 5,000 ЛЕТУНІВ.

Французьке підпілля вратувало 3,000 американських летунів і 2,000 британських, яких літаки розбили на європейському континенті. За кожного виратованого летуна втратив життя хтось з французьких чи нідерландських мужчин і жінок, що помагали їх вратувати. Тепер уряди Британії й Злучених Держав відзначувати тих людей, що ратували.

НЕ ДОГОВОРИЛИСЬ.

Іранський уряд не може домовитись з советським урядом у справі заведення порядку в північному Ірані, де вибухло повстання на території, де знаходяться советські війська. Та справа буде мабуть обговорена в часі нарад закордонних міністрів „Трьох Потуг“, що відбудеться в Москві. Якщо не буде якоїсь згоди, то заповідають, що Азербейджан відпаде від Ірану.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ, чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5822

РЕКЛАМА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі часо три центи.		Three cents a copy.	
на рік	\$7.00	One year	\$7.00
на шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
на три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
на рік	\$2.50	One year	\$2.50
на шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
в Державі Свободи і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
на рік	\$10.00	One year	\$10.00
на шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
на три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВА КИЖКА: ТАРАС ШЕВЧЕНКО — ПОЕТ УКРАЇНИ

Заходами Українського Народного Союзу появилася англійською мовою ще одна книжка, якої появу вітаємо з найбільшою радістю, бо брак її давався кожному з нас відчувати, коли приходилося поширювати відомості про Україну та український наріччя. Так є, що досі не було книжки, що була присвячена найкращому представникові українського народу і генієві України — Тарасові Шевченкові. Та тепер уже вона є, як це бачимо з нинішнього оголошення в нашій газеті.

Отже маємо вже книжку про життя і діяльність Тараса Шевченка разом з перекладами зразків його поетичного генія. Маємо такі твори Шевченка в англійській мові, що виявляють його благолюду душу, його високі моральні цінності, його гуманність, а разом і його політичний світогляд з протестом проти тої неволі, в якій знайшлася Україна.

Книжку ту написав Кларенс А. Манінг, професор Колумбійського Університету в Нью Йорку. Ім'я автора є добре відоме американсько-українському громадянству. Знаємо, що тут маєється до діла з людиною, що присвятила десятки років студіям словянських мов і літератур, а Шевченка зачала перекладати вже тому яких 20 років. Значить, що аж десятки років працює і підготує злочинців на те, що рік тому появилася Українська Література проф. Манінга, а тепер його праця про Шевченка.

„Рідко буває, щоб якийсь поет випив повну чашу горя, в такій мірі, як Шевченко, й рідко трапляється, щоб якась людина була в такій повноті втілення усіх змагань свого народу“ — пише проф. Манінг про Шевченка на самому вступі. „Але то не все“, пише він далі, „Шевченко як артист і мислитель заслугоє на те, щоб цілий цивілізований і демократичний світ з симпатією його прийняв і зрозумів; він заслугоє на це як представник свого народу, народу з 40 мільйонів, що ще й досі не досягнули тої незалежності, до якої вони від так давна змагаються; він заслугоє на це сам собою, за свої власні писання, бо про нього можна справедливо сказати, що це один з таких людей, що апелюють до всього людства, до всіх терплячих і подопитих, до всіх жертв несправедливості і гнету, де вони не знаходилися“.

Ще підкреслив проф. Манінг на вступі, що така є дивна доля, що в різних підручниках світових літератур є тільки незначні згадки про Шевченка, а зате є там повно „фантастичних похвал“ для малих письменників інших народів, хоч навіть уже за життя Шевченка були такі критики в Росії, що ставили Шевченка „вище Пушкіна і Міцкевича за його майстерну мову і за глибину та ширість ідей“. Та Шевченко, пише проф. Манінг, „видержував пробу часу і заслугоє на належне йому признание в світі, спеціально в нинішніх часах...“.

БЕЗРОБІТНІ ВЕТЕРАНИ

Число безробітних ветеранів зростає швидко по цілому краю. Це дивиться тому, що останніми тижнями прибуло більше перевозових кораблів і демобілізація поступає швидше. Як показують цифри, кожного місяця приїждять в Америку по мільйони й чверть воїнів. Ніщо дивного, що для них не можна мати готової праці.

Немає як закрити і цього факту, що й страйковий рух багато причиняється до недостатності праці для ветеранів у таких осередках як Дітройт або Сан Франциско. Страйк потягає за собою не лише закриття фабрик, об'єктів страйком, але й інших робітень, які доставляють різні матеріали до таких фабрик, бо як нема збуту, нема й роботи. Крім цього стало звісним, що платня невисока, як була вчас війни. Отже ветерани відмовляються ставати до праці за малу платню. В деяких містах, як от у Пітсбурзі, ветерани не хочуть ставати до надто важкої праці в фабриках заліза або в майнах.

Загалом ветерани не хочуть брати якоїсь праці, а дивляться на те, яка їхня будучність. Значить, вони воліють постійну працю, а не таку, яка може покінчитися кожного дня чи тижня. Тому вони відмовляються ставати до роботи кленебуду. Що правда, ветерани

мають тепер на чім оперти свої жадання. Майже кожний з них перейшов у війську якусь фахову школу і багато з них мають вищі вимоги. Підприємці, які дають ветеранам роботу, згідно стверджують, що ветерани це знамениті робітники. У них вироблене почуття відповідальності і бажання виконати роботу точно, на військовий лад.

Трохи складніше є положення ветеранів, які при війську дослужилися ранги офіцера, поставали лютенантами, капітанами, майорами, а до війни були звичайними робітниками, клерками, тощо. При війську мали платню і по 300—400 доларів, а тепер приходиться їм ставати до механічної чи якої іншої „простої“ роботи і то з меншою платню. Тому зпочатку такі ветерани отягаються, поки не побачуть, що нема ніщо іншого і треба погодитися з долею. Труднощі це повстають з того, що багато воїнів пішли до війська, а повернувшись домів як герої, поженілися. Для жонатих ветеранів треба більшої платні, а тут го-тових відповідних робіт з вищою платню обмаль. Такі і тим подібні справи утруднюють приміщення ветеранів при роботі. Цєю справою займаються федеральні бюро пошуку роботи, але вони не можуть знайти роботи для ветеранів, які не мають з цим найбільше клопотів.

Микола Чубатий.

Просоветські маневри в Америці

Маневри це не справжня війна; це тільки вправи до майбутньої війни. Це випробування терену до атаки та оборони. Маневри улаштовує армія в спокійні часи, щоб в часі війни повести акцію справно та з довідом, однак частіше улаштовує армія маневри в різних теренах, коли є загроза війни і потреба мати свіжий досвід з тереном, людським матеріалом та новачною зброєю. Недавно читали ми в пресі донесення, що команда канадської армії улаштовує в найближчій часі маневри в північних підгірних пустелях, бо по думці військових знавців нині можлива є атака на Канаду з півночі, від сторони гір, з тамтого боку гемісфери, себто зі Сибіру. Уліпшення летунства, випробування советських летів понад гір, можуть, видно робити такий напад на Канаду правдоподібним, коли команда армії улаштовує такі маневри в цих лісних, підгірних пустелях, де мільйони не має живої душі.

Просоветські сили поза Советами.

Маневри улаштовує не тільки Канада для самооборони,

маневри нині улаштовує теж советська армія для атаки, улаштовують їх також кадри просоветські, розкинені по всіх країнах світа, щоб карно стати до акції на розказ з Кремля, коли прийде слушний час. Нині офіційно немає Третього Інтернаціоналу, однак прикази до прихильників Советів та до їх прибудовок приходять якось немов самочинно. „Незрозуміло“ виступають різні просоветські організації до тренування, а цілі їх одна й тасма — зробити атаку Советів на демократичні держави можливо найбільше справною та удатною.

Певно, що до війни поміж державами демократії та диктаторської советської Росії далеко. Тай мало хто собі такої війни бажає. Однак всі позначки на землі та на небі говорять, що такий конфлікт на зріває. Мировілюбиві люди працюють на різні способи, щоб до такого зудару не прийшло. Проте політичне положення не віщує, що напевно дається оминуті катастрофи, що стала найбільшою катастрофою в історії людщини з огляду на новачну зброю, зокрема примінення атомової зброї.

Тому не диво, що на всяку евентуальність приготують-ся і держави демократії, горничі приготування військові советська Росія. Поза Советами працюють всякої масти прихильники червоної диктатури, щоб диверсійною акцією ослаблювати противника. Не має сумніву, що найкращим способом є присипляти світ демократії запевненнями, що йому нічого не погрожує.

Хотіли розбійти Америку.

Це загальна, так сказати, чисто політична тактика просоветських елементів за морем запевняти Америку, що їй ніщо не грозить. Тому Америка повинна якнайкорше забрати свою армію з Європи, з Азії, розв'язати армію, а хлопців, всіх без винятку, розпустити на „гуд тайм“. Ось зближається Різдво й вони повинні захити різдвяних настроїв в дома, серед своїх.

Політична тактика комунофілів радить також видати негайно секрет атомової бомби Советам; нехай і вони знають, як робити знаряддя смерті на Америку чи Англію. Пошто Советам того секрету, коли вони мировілюбиві та не задумують ніякої зяті, комунофіли не говорять. Не говорять вони, що атомовою зброєю радше належало би поставити поза законом та нікому такого секрету не видавати для продукції тої страшної зброї. Навпаки вони виразно радять видати її Советам та другим державам. Тих других держав вже практично немає, бо Англія є немов співпосідачем цього секрету, а інші держави не мають нині матеріальних засобів для виробу такої зброї.

Комунофіли та советофіли в Америці радять також Америці не заряджувати постійного військового вишколу молоді, дарма, що в Советах все від дитини шіснацятилітньої є під зброєю, та що Совети є нині наділі одним військовим обозом.

Не перечимо, що також багато американців-несоветофілів в своїй неорієнтованості є теж проти військового вишколу молоді, багато є за вицопанням американської армії з Європи, але це є ці наївні люди, що минулої війни довели до прогавлення добутої перемоги та до цілковитої програми. Зрештою це люди, часто високо гуманітарні, які не розуміють безоглядності Советів, що їх тільки одна фізична сила може тримати в сякій такий міжнародній приличності.

Та біля тих американців паціфістів на терені Америки ділає зовсім виразна якась укрита рука, яка випробує всякі можливості поставити просоветські елементи в Америці в змобілізоване поготівля, корисне в результаті тільки тля Советів та на шкоду Америці.

Слов'яни та прихильники червоного Китаю.

Ми вже свого часу згадували про слов'янський совето-філський конгрес, що виніс резолюції, корисні тільки для противника Америки, хто ним не був би, а напевно шкідливі для Америки. В тих резолюціях говорилось про потребу розбійти Америку закненням всякого військового вишколу, виданням секрету атомової бомби всім, отже практично Советам. Говорилось там про розв'язання конгресової комісії, що слідкує за такою саме неамериканською діяльністю просоветських елементів. Отже конгресовці радили навіть присплати чуйність американського громадянства. Може й не всі учасники того зїзду здавали собі справу з наслідками таких резолюцій, однак фактом є, що вони виходять некорисні для безпеки Америки.

Недавно виринула справа американської політики в Китаю у зв'язку з резигнацією американського посла в Китаю ген. Горлія. Посол Горлія, що деякі кола, зокрема серед урядовців в департаменті стейту, ведуть виразно політику прокомуністичну, отже прихильну цьому уряду, що колиб прийшов до влади в Китаю, то напевно став би союзником Советів проти Америки. Що така політика веде надто очевидно до загибелі всіх користей, із перемоги Америки над Японією у східній Азії, це аж надто очевидне. Заворушилися комунистичні, пішли атаки на посла Горлія. Департамент стейту пікетують комунистичні гвардії, домагаючись ще й уступлення секретаря стейту Бірнса. Чи це все в користь Америки? Зафіксування комуністичного панування в східній Азії — Китаю та Кореї — означає викнення звітним всяких втрат Америки, добутих такими важкими жертвами.

Пробна мобілізація морських сил.

Советофілські елементи пішли ще й далі один крок у своїх маневрах — вони роблять пробну мобілізацію своїх сил. Істнує в Америці морська юнія всеціло опанована комуністами. Це є юнія персоналу торговельної флотії. Річ природна, що така юнія в критичний час для держави є всилі прямо спаралізувати морепластво Америки, колиб члени послушали свого проводу. Юнія ця зарядила одноденний страйк з очевидною ціллю показати свою силу. Цей страйк це унікат досі в історії робітничих рухів Америки, бо це страйк чисто політичний. Юнія морська виїшла на страйк не на це, щоб добути вищу платню, чи кращі умовини праці. Морська юнія виїшла на одноденний страйк на це, щоб приневолити американ-

ський уряд негайно відкликати американську армію з Європи. Що морську юнію обходять така військово-політична справа, це друге діло. Напевно американський уряд не тримав би своїх дітей в Європі, колиб не мусів. Не може прецінь американський уряд прогавити дорого добутої перемоги та лишити Європу зовсім на поталу большевизму та на заведення над всіма народами Європи нової диктатури, рівної нацистичній диктатурі, за якої повалення свободолюбні люди вели шістьлітню війну.

Відкликання американської армії з Європи всі розуміють як катастрофу для свободного світа. „Ми ще сяко тако бесіпечні, пише з Європи один із накомих авторів тих стрічок, доки є тут американська армія. Заберуться американці, так нам всім тут прийде кінець „від червоного залу““. Вибори свободіою переводити недавно в Австрії, Угорщині виразно свідчать, що там де близько є американська армія, там вибори відбувалися можливо свободіою та населення мало змогу свободіою висказувати свою волю. А ця воля в Австрії, на Мадярщині, а навіть в русофілській Чехії є протисовєтська, бо протикомуністична.

Натомісць там, де всевладно панує советська армія (Югославія, Болгарія, Румунія, Польща) там комунізм гуляє усіми нам українцям так добре відомими методами. Тому горичим бажанням тих так важко навіджених війною народів є, щоб американська армія остала як найдовше, доки Європа не устатілізується.

Але прокомуністичні моряки — видно — є за чим іншим, вони за втратою того значення, що його добула Америка на континенті Європи, дарма, що вона має моральний обов'язок упорядкувати ту частину світа, згідно зі засадами американської демократії.

Вони воліли, щоб Америка пішла собі тепер у свій давний ізоляціонізм та віддала цілі народи на поталу нової червоної диктатури.

Цілий страйк моряків було показати свою силу. Цей страйк немов говорив: знайте ви, панове у Вашингтоні, що ми можемо, колиб прийшло до чого! Преса доносила, що у права юнії поручила морякам раз пораз телефонувати до Білого Дому, щоб „аж дотри були гарячі“. Нехай знають нашу силу. Відноситься враження, що провідникам морської юнії залежало не так щоб дотри до Вашингтону були гарячі, як радше, щоб вони були червоні, та ними червону політику накинати американському уряду навіть всупереч інтересам Америки.

Добра рада українцям, що в Америці почервоніли.

Ми певні, що просоветські маневри в Америці будуть тепер повторюватися частіше та втягати тисячі людей Богу духа винних та добрих американців, збаламучених совето-філськими лідерами. Ми теж певні, що американці українського роду будуть стояти осторонь такої неамериканської роботи, що несе користь не Америці, але Советам, тепер вже виразно політичному супернику Америки. Ми певні, що наші люди не дадуть себе втягнути в таку роботу, що може опанувати добре ім'я американських українців та свободолюбні традиції українського народу. На випадок конфлікту поміж Америкою та Советами такі учасники маневрів потерпіли б більше. Тому немає американцям українського роду що робити на маневрах проти інтересів Америки, які вони винні довг повної лояльності.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОІ ВОЄННІ БОНДИ!

ОЛЕКСАНДЕР ЛУТОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

126) (Всі права застережені)

Добра четвертина населення Доміні на державній допомозі, головню робітництво й близько третина фермерства. Допомогою робітництво зведено на манівці. Довголітня допомога вбила у великій його кількості всяку охоту до праці і самодіяльності. Витворюється поволі тип робітника-невільника, звикшого одержувати все готове від свого пана, що і в кращі часи не зуміє дати собі ради. Торговий світ з робітництвом заграє, не скупиться в об'явках. Натворено всяких робітничих союзів, коопальників, лісових, краєвських, взуттєвих і просто безробітних спілок, влаштову-

ються „голодові“ походи у столиці провінцій і Доміні. Але нема одної робітничої спілки, союзу, що охоплював би всі ділянки праці. Проводили опілок часто ставленники капіталу, або скрайні ліві, діячі комуністичного інтернаціоналу. З робітництвом мають стільки спільноти, поскільки живуть з робітничим вкладом. Тимто проводили диктунуть робітництву свої умови — чамі дати собі ради. Торговий світ з робітництвом заграє, не скупиться в об'явках. Натворено всяких робітничих союзів, коопальників, лісових, краєвських, взуттєвих і просто безробітних спілок, влаштову-

ються „голодові“ походи у столиці провінцій і Доміні. Але нема одної робітничої спілки, союзу, що охоплював би всі ділянки праці. Проводили опілок часто ставленники капіталу, або скрайні ліві, діячі комуністичного інтернаціоналу. З робітництвом мають стільки спільноти, поскільки живуть з робітничим вкладом. Тимто проводили диктунуть робітництву свої умови — чамі дати собі ради. Торговий світ з робітництвом заграє, не скупиться в об'явках. Натворено всяких робітничих союзів, коопальників, лісових, краєвських, взуттєвих і просто безробітних спілок, влаштову-

ються „голодові“ походи у столиці провінцій і Доміні. Але нема одної робітничої спілки, союзу, що охоплював би всі ділянки праці. Проводили опілок часто ставленники капіталу, або скрайні ліві, діячі комуністичного інтернаціоналу. З робітництвом мають стільки спільноти, поскільки живуть з робітничим вкладом. Тимто проводили диктунуть робітництву свої умови — чамі дати собі ради. Торговий світ з робітництвом заграє, не скупиться в об'явках. Натворено всяких робітничих союзів, коопальників, лісових, краєвських, взуттєвих і просто безробітних спілок, влаштову-

робітництву очі, допомогти створити один сильний робітничий союз, витворити між хліборобом і робітником ширі братерські взаємини, солідарність і співпрацю; кожного робітника-пролетаря обуржувати. Нужді і пониженому продукуючих класів треба положити кінець. Без революцій, розривів, позбавлення майна або й життя своїх противників, тільки шляхом законодавчим. А для того необхідно, щоб представники продукуючих класів засіли в законодавчих установах. Закони однаково охороняють заможного й незаможного, інтелігента і чорнороба без вирізнення національності. Охороняють право кожного жити, чесно працювати і здобувати своєю працею користатися. Не буде великих багатств в руках одної особи, та не буде й бездомних бідаків. Тоді повстане співпрацюючий клас міцно споєна монопіліта Канада, без економічних криз і гештєфтарських

„бумів“. Прамувати до утвердження такого ладу, обоснованого на щирості, честі й виразності — святий обов'язок кожного канадійця...

Праця над зорганізуванням хліборобів надто тяжка. Треба поставити собі максимальні завдання і всіма силами старатися їх досягнути. Згуртування хліборобських дистриктів у кооперативні відділи, заснування крамниць, майстерень, гарбарень, млинів, позичково-зберігачів кас, чи навіть банків. Заведення сиротинців зо школами для молодітніх хліборобських сиріт, притулків для немінних. Заліснення покинутих у наслідок посухи південних дистриктів хліборобських провінцій. Ці завдання необхідно виконати безумовно, а для того працювати і працювати. Осягнеться мету — хлібороби вирали, не осягнеться — без зневіри шукатиметься інших шляхів, інших способів. Віра в успіх думаного діла, витривалість

— буде дороговказом до мети і кращої майбутності...

Хлібороби — люди праці. Не можуть вони довго переговорювати, конферувати, тижнями по конференціях бенкетувати. З бенкетом на фармі не розженешся... Зіхались, обговорили — і до дому, рішення свої переводити в життя.

Вислідом нарад Дорінсайдів з Безхатним явилася постановою — скаикати перший хліборобський зїзд на половину жовтня, коли фермерство обмолотиться. На зїзді прилюдно обговорити хліборобські пекучі потреби, заманіфестувати зріст організації, вирішитися, як далі бути. А разом поставити домагання противником хліборобам світові не легковажати сил хліборобської класи. Не сподівалися ініціатори багатолюдного зїзду: делегатів з організованих околиць могло прибути всього десятків, та могли прибути хлібороби з неорганізованих околиць, новим рухом заці-

кавлені.

Розіхались — і знов почалася кропотлива праця над підготуванням зїзду. Кожна вільна хвиля присвячувалася тій праці, до того й молочення забирало годин дванадцять кожної доби. На все більш критичну ситуацію в світі не мали часу зважати, та й не цікавилися нею. Понад сподівання ініціаторів згодилися представники фермерських колоній з провінцій, де відділів ще не було. Належало подумати де, у якій околиці зїзд відбудеться, як делегатів розмістити, підготувати план праці, бо час ішов надто швидко...

І тоді, саме у час молочення, вибухла Друга Світова Війна. Перед всіма суспільними класами Канади виникли нові завдання, нові обов'язки, зв'язані з обороною Країни і нові пекучі потреби...

(Кінець).
ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

Комунікат Центрального Українського Допомогового Бюро в Лондоні

Заходами Українського Канадського Допомогового Фонду й Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, в місяці вересні б. р. заснувалося в Лондоні „Центральне Українське Допомогове Бюро“, як репрезентативна обох згаданих допомогів інституцій. З того часу праця розвивалася, а з нею й характер Бюро дещо змінився. З'ясувати це й подати до відома ширшого українського громадянства різні інформації — оце й є завдання цього комунікату.

1. Ц. У. Д. Бюро.

Як уже сказано, в своїх поглядах Ц. У. Д. Б. було тільки репрезентативне канадської і американської української допомогової акції. Та згодом Бюро ставало центром всієї допомогової акції. В перших днях існування Бюро, Український Допомоговий Комітет Великої Британії, покликаний до життя зборами, що відбулися 27-го липня б. р., висловив бажання підпорядкуватися Бюро й визнати його також і за свою централю. Минулого місяця наспіла каблетрама Аргентини від тамошнього українського допомогового комітету, за підписами пп. Песчорського, Кривоного й Білопольського, що прохали приналежність до Ц. У. Д. Б. Також і Український Допомоговий Комітет в Бельгії, в листі з 15. пише: „...ми рідшемо призначити „Центральне Українське Допомогове Бюро“ за керівний Центр допомогової акції і підпорядкуватися йому...“ В додвох, на конференції представників всіх українських біженців в Німеччині й Австрії, що відбулася недавно у Франкфурті, ухвалено резолюцію тісно співпрацювати з Ц. У. Д. Б. у Лондоні. І так, фактично, Ц. У. Д. Б. стало центром всієї української допомогової акції. Проводять Бюром: Сотник летунчук Богдан Панчук і Сотник Святослав Фроляк, з поміччю інших старшин і воєнів канадської армії. Це адміністративне тіло. Правodawча влада Бюро знаходиться в руках Дирекції, що складається з делегатів-представників поодиноких допомогових організацій, що входять у склад Ц. У. Д. Б. Сподіємося, що в коротці буде скликана конференція Дирекції. Слід зазначити, що вся праця в Бюро є добровільна й що ніхто, за винятком найменшої англійської стенографки, не дістає жадного грошевого винагородження.

2. Праця Ц. У. Д. Б.

Чи не найважливіше завдання Бюро є навізувати й удержувати тісний контакт з усіма урядовими, півурядовими й харитативними організаціями на терені Вел. Британії, як також із організаціями світового масштабу, які мають свій осідок у Лондоні. Крім цього, Ц. У. Д. Бюро інформує важливіше про і положення українських біженців, бореться за призначення їх за політичну еміграцію з усіма правами, що такій еміграції належували, та інтервенує перед відповідними чинниками у випадках насильства й безправства доканих над українськими біженцями в західній Європі.

Одним із завдань Бюро є теж несення допомоги нещасливим скитальцям. Для цього потрібно збирати всі інформації про число, умовини життя, місцевості, де знаходяться українські табори, і т. д. Бюро має велику мапу на стіні із шпильками в місцевостях, де є більші скупчення українських скитальців. Побіч, на картках, є виписані всі відносні дані. На підставі наших квестіонарів та звітів, що їх присилають Бюро українські канадські біженці з континенту й самі біженці, зорганізовано поазбучну й поіменну картотеку, де кожний біженець є зареєстрований на окремій картці з усіма подробицями про нього. Таких карток маємо вже біля 1,000, однак, це тільки невеличка частина всіх біженців. Маємо також відділ розшуків в пошукуванні за біженцями користуються відділом пошукувань УНРРА.

Завданням Бюро є також координувати допомогову акцію українських комітетів. З цієї ціллю ведеться обширна кореспонденція і виміна думок і матеріалів та інформації. Не мала частина праці Бюро є також поладження кореспонденції з поодинокими особами в Європі, Новому Світі, пол. Америкі, і навіть Азії й Африці. Кореспонденція з Європи від біженців це по більшій часті прохання віднайти їм

рідних, прохання за поміччю, та прохання за порадою й інформаціями. Подібна також і канадська й американська кореспонденція. На цьому місці хочемо пояснити, що ми поладжуємо велику частину цього останнього листування при допомозі нашої стенографки — отже тому листи писані по англійськи.

3. Допомога.

Нашим скитальцям найбільше дається взнаки брак відповідного, теплого одягу та взуття, бо УНРРА звертає головну свою увагу на прохачування. З надходячою зимою ця потреба зростає. Не достає збігцям також харчів, головнотовців і цукру в їхній дієті. Відчувається брак лікарств і писаного українського слова. А вже найбільше лихо — це невідоме завтра. Положення збігців ще не яснє, їх і далі примушують і насильно вивозять до сов. Росії. Як бачимо з цього, конечно є широка й всебічна поміч.

4. Допомогова акція.

Ц. У. Д. Б. само безпосередньо не помагає поодиноким українським біженцям, бо його завданням є керувати допомоговою акцією. За порадою Бюро, американський, канадський і аргентинський комітети посилають матеріальну допомогу впрод до існуючих комітетів на континенті, а ці розподіляють цю допомогу між збігцями, що знаходяться в даній державі й що найбільше потребують помічі. Тут належить згадати, що допомогоу з океану, у формі грошей і одягу, одержали вже допомогові комітети в Бельгії, Франції й Швейцарії.

Там, де нема допомогового комітету, як напр. у Німеччині, Бюро безпосередньо помагає українським скитальцям. Воно так буде доки не повстане там один, репрезентативний комітет. На практиці, ця допомога до сьогоднішнього дня є незначною зогляду на комунікаційні й транспортні труднощі. Відомо, що з цивільними особами на терені Німеччини й Австрії нема ще поштового зв'язку. Звичайною дорогою не можна було досі вислати нашим біженцям у тих краях ні листів, ні пакунків. Курсувала тільки полевая, військова пошта. Використовуючи цей факт, Бюро висилає харчеві пакки до українських воєнів у канадській армії, які роздають їх місцевим українським біженцям. Для прикладу, зачитуюмо уривок з одного листа (з числа багатьох подібних листів) від українських скитальців, що в цей спосіб одержали поміч.

„Маємо за шану Вас повідомити, що громада українців із Ольденбургу дістала до цих пор 3 пакунки із поживою від Вашого Бюро. За що послужу Вам щире Спасибі! Про конечність помічі тут не будемо писати, про це Ви самі добре знаєте. Головно тепер під цю пору поміч конечна, а головнотовців моральна поміч, бо всім хтось інший цікавиться, а нашими людьми ніхто. Вже та думка лише, що хтось нами опікується — це велика моральна поміч. Ще раз — щира подяка!“

Булоб побажанням і є конечно.

КОШИКОВИ КАЛЕНДАРІ

НА 1946 РІК

У гарних кольорах.

ХРИСТОС НА ГОРІ ОЛИВНІЙ

МАТІР БОЖА

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

ЗИМОВИЙ ВИД

ОСІНЬ НА ФАРМІ

Календаріом друковане українською мовою.

Свята означені чотирма червоними друкми.

Ціна 50 ц. один.

Наажитість треба посилати разом з замовленням:

„СВОБОДА“

Р. О. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

ВИЛІЕМ ГРІН, президент Американської Федерації Праці, знятий у хвилині, як опускав Білий Дім, де конферував з през. Труманом.

ним, щоб українське громадянство прислало на адресу Союзу Українських Канадських Воєнів (адреса та сама, що й Бюро) якнайбільше пакоч з харчами, одягою і українськими книжками. Кажемо на адресу СУКВ тому, що в цей спосіб можна прислати пакки до 14 фунтів ваги, коли до Бюро дозволяють тільки 5 фунтові пакки прислати. В додвох, СУКВ має спеціальний дозвіл від міністерства харчів вислати з Англії на континент до воєнів (які роздають харчі українським біженцям) пакки з харчами й іншими речами. У відсутності інших способів доставити допомогоу нашим біженцям у Німеччині, треба використати цю одинокую можливість у 100 відсотках! Отже присилайте пакунки, рятуйте братів і сестер наших! Жертви в грошах належить слати в Канаді до Укр. Кан. Доп. Фонду:

Ukrainian Canadian Relief Fund.

P. O. Box 2136

Winnipeg, Man., Canada.

а в ЗДПА до Зед. Укр. Амер. Доп. Комітету:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661

Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

Уважаємо, що не треба добирати крилатих слів, щоб апелювати до Вас за поміччю нашим нещасним братам.

5. Український Допомоговий Комітет.

Крім уже згаданих допомогових комітетів у Канаді й ЗДПА

Укр. Доп. Фонду:

Ukrainian Canadian Relief Fund.

P. O. Box 2136

Winnipeg, Man., Canada.

а в ЗДПА до Зед. Укр. Амер. Доп. Комітету:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661

Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

Уважаємо, що не треба добирати крилатих слів, щоб апелювати до Вас за поміччю нашим нещасним братам.

5. Український Допомоговий Комітет.

Крім уже згаданих допомогових комітетів у Канаді й ЗДПА

Укр. Доп. Фонду:

Ukrainian Canadian Relief Fund.

P. O. Box 2136

Winnipeg, Man., Canada.

а в ЗДПА до Зед. Укр. Амер. Доп. Комітету:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661

Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

Уважаємо, що не треба добирати крилатих слів, щоб апелювати до Вас за поміччю нашим нещасним братам.

5. Український Допомоговий Комітет.

Крім уже згаданих допомогових комітетів у Канаді й ЗДПА

Укр. Доп. Фонду:

Ukrainian Canadian Relief Fund.

P. O. Box 2136

Winnipeg, Man., Canada.

а в ЗДПА до Зед. Укр. Амер. Доп. Комітету:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661

Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

Уважаємо, що не треба добирати крилатих слів, щоб апелювати до Вас за поміччю нашим нещасним братам.

5. Український Допомоговий Комітет.

Крім уже згаданих допомогових комітетів у Канаді й ЗДПА

Укр. Доп. Фонду:

Ukrainian Canadian Relief Fund.

P. O. Box 2136

Winnipeg, Man., Canada.

а в ЗДПА до Зед. Укр. Амер. Доп. Комітету:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661

Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

гових комітетів у Канаді, ЗДПА, Аргентині, Вел. Британії й Бельгії, на днях повстав об'єднаний допомоговий комітет у Франції, який, за нашими відомостями, очолює о. Мітрат Перрідон, гр. кат. парох Парижа. На терені Італії діє Український Громадський і Допомоговий Комітет, очолений Преосв. Ів. Бучком. У Швейцарії існують дві українські допомогові інституції: Укр. Червоний Хрест з дир. Бачинським на чолі, та організація, яка в скороченні, з французького, зветься А. С. У. Р. (Швейцарський Комітет Помочі Потерпілим Українцям і Жертвам Війни). На жаль, між цими обома організаціями нема такої співпраці й порозуміння, якого справа рятунку наших скитальців вимагає.

6. Бельгійський Комітет.

Український Допомоговий Комітет у Бельгії працює дуже справно й успішно й йому на цьому місці належить велике призначення. Крім чисто допомогової праці, він видає свій орган „Вісті“, якого вийшло вже чотири числа. Зорганізував також кооперативне видавництво, яке вже зачало друкувати українські книжки. Багато зроблено для українського студентства, що студіює на літських університетах. Іх є споре число; У. Д. К. у Бельгії створив для них бурсу й виплачує їм з власних фондів стипендії. Українське громадянство в Канаді й ЗДПА

ПОШУКУЄМО 318 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ“ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода“, орган Українського Народного Союзу, свідомо того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи“ на допомогу українським жертвам війни зложили:

182) Бувша Гетьманська Січ, 5-та сотня, Шікаго

Линової \$ 100.00

Попередню проголошено \$18,170.00

Разом \$18,270.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу“, на таку адресу:

СВОБОДА

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

повинно щедро жертвувати на цю ціль і уможливити нашому студентству закінчення студій, тим більше, що фонди, якими комітет у Бельгії досі диспонував, вже на вичерпанні.

7. Табори збігців.

В британській і американській зоні Німеччини й Австрії наші скитальці переважно живуть по таборах УНРРА. Через те, що вони переповнені й в них живуть люди як оселеді, багато збігців живе приватно. Мусять платити за мешкання самі й жити на пайках, що призначені також для місцевого населення. Українські збігці живуть в більшій часті

в окремих українських таборах, хоч споре число живе разом з поляками в польських таборах. Дуже дошкулює і відомо впливає на наших збігців безділля. По таборах організовані різного роду курси. Е також біля 10 українських гімназій і принайменше 4 вищих шкіл, між ними й подебрдська УТГІ. Їм недостає паперу, приладдя, та підручників. Оце, в кількох словах, те, що ми хочемо сказати. Слідить за наступним комунікатом.

За Управу Ц. У. Д. Б.:

Б. Панчук, голова;

С. Фроляк, секр.

(Через Канцелярію КУК).

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Я., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

В СПРАВІ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

В НАРОДНІМ ДОМІ, 831 JOSEPH AVENUE

В НЕДІЛЮ, 16. ГРУДНЯ (DECEMBER 16, 1945)

в годині 1. зполудня.

Бесідники позамісцеві і місцеві. Просимо Громадян до численної участі.

Вічевий Комітет.

УВАГА! ЕНБІДЖ, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА

при 9-тій і Мелроз Евені,

і всіх при ній гуртуючих Товариств, Братств, Сестричтв і Хору

відбудеться

СВЯТО-КОНЦЕРТ

в пам'ять

Першого Листопаду

В НЕДІЛЮ, 16. ГРУДНЯ (DECEMBER 16, 1945)

В ШКІЛЬНІЙ АВДИТОРІІ ПРИ ДОСС ЕВЕНІ

Початок точно в год. 7. вечором. — Вступ Вільний.

ПАНАХИДУ за всіх борців-героїв відправлять: Всч. о. Євген Королішин з Пітсбурга, Па., Всч. о. Стефан Голутяк з Арнолда, Па. і Всч. о. Андрій Двораківський, місцевий парох, в год. 6. вечором. В часі Панахиди буде співати місцевий хор під провідом п. Івана Гося, мол.

ПРОГРАМА добірна й багата буде виконана трьома злученими хорами, а це з Пітсбурга, Па., Арнолда, Па. й Ембрідж, Па. під провідом Всч. о. А. Двораківського.

ГОЛОВНИЙ РЕФЕРАТ на тему дня виголосить нам всім дорогий і знаний як письменник і журналіст з Канади, п. О. ІВАХ.

Декламації шкільних дітей і вільноручні вправи в акомпаніменті міш. хорів, під провідом п. Анастасії Двораківської, мужеський квартет і інше. Вступне слово скаже Всч. о. Двораківський, кінцеве слово п. Яків Лисак, а впродячк Свята п. Петро Андрушин.

ШАНОВНІ УКРАЇНЦІ! Значимий цей Великий День своєю приналежністю. Показим, що вміємо читати, а читаючи розуміти історію тих, що її творили. Творили вони її своїми стражданнями, муками, терпіннями у вазних-тормах, розстрілах, шибеницях, засіданнях і своїм життям. Тільки вони своєю кров'ю виписали історію Першого Листопаду і нам, як їх лицарський потомкам, казали: одиноким, певний і вже протертий шлях до волі українського народу, яка мусить скрісталізуватися у формі української Самостійної і Соборної Держави.

КОМІТЕТ.

УЖЕ МОЖЕМО ДАТИ НАШІЙ МОЛОДІ й американському народови КНИЖКУ

про генія України — ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — написану англійською мовою, в якій є і переклади найкращих його творів слід пера професора Колумбійського Університету, КЛАРЕНСА А. МАНІНГА, відомого знавця української літератури та історії.

Такою книжкою є:

Taras Shevchenko
the Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

Clarence A. Manning

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Книжка та повинна з'явитись негайно в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всюди треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50.

(З Канади треба платити тільки американською валютою) Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

Праця для жінок і мужчин
WANT ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT:
BERGEN 4-0237 — BRANT 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН.

Потрібно Гавсінгера
для одно-фамільного дому,
поселення три гарні кімнати
920 Palisade Ave., Union City, N. J.
Union 3-6316

НОВІ КНИЖКИ

TARAS SHEVCHENKO. The Poet of
Ukraine. Selected poems. Translated
with an introduction by CLARE-
NCE A. MANNING. Ukrainian Na-
tional Association, Jersey City.
New Jersey, 1945. pp. VI+217.

На зміст цієї книжки, прикрашеної
на початку фотографією Т. Шевчен-
ка, складаються такі уступи і по-
єми:

Вступ 1-2
Уступ перший — Літературне пі-
дложка 1-7
Уступ другий — Життя Шевченка
8-35
Уступ третій — Поезія Шевченка
36-54
Уступ четвертий — Релігія у Ше-
вченка 55-59

Вибір з поезій Тараса Шевченка
з поясненнями:

Думи мої, думи мої 64-67
Перебендя 67-70
Тополя 70-76
Нашо мені чорні брови 76-77
До Олександрівки 78-81
Іван Палаха 81-83
Тарасова ніч 83-88
Катерина 88-108

**БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАїнсько-
ГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО
ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГА-
НІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА
НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СО-
ЛІДНИХ ОСНОВАХ.**

ЗБОРИ ВІДПІВІД У. Н. СОЮЗУ

БОФАЛО, Н. Я. — Бр. св. Н. Я. Бо-
фало, від. 127, повідомляє місцевих
і позамісцевих членів, що **річні збо-
ри** відбуваються в неділю, 16 груд-
ня, в галі церковній, по Св. Божій.
На зборах буде вибір уряду на 1946
рік. — П. Володко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Сестр. Н. З. П.
Діви Марії, від. 112, повідомляє, що
місячні збори відбуваються в неділю,
16 грудня, в галі церкви Св. Божій.
Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: Марія Ліска, предс.; Пар-
на Ріаун, секр.; Катерина Габрі-
ська, фін. секр.; Ева Лялук, рек. секр.

ВЕСТ ІСТОН, П. А. — Тов. ім. Б.
Хмельницького, від. 137, повідомляє
своїх місцевих і позамісцевих членів,
що **річні збори** відбуваються в не-
ділю, 16 грудня, в галі церкви Св. Бо-
жій. Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: Ф. Сатаній, предс.; М. Па-
гайний, кас.; М. Коларуб, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. П. — Бр. св. По-
сафата, від. 217, повідомляє всіх
своїх місцевих і позамісцевих членів,
що **річні збори** відбуваються в не-
ділю, 16 грудня, в галі церкви Св. Бо-
жій. Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: М. Янука, предс.; Т. Шурго-
т, секр.; А. Іванів, секр.

НІО ЙОРК, Н. П. — Місячні збори
Тов. Зоря, від. 69, відбуваються в су-
боту, 15 грудня, в галі 8, ввечір, в
церковній галі св. Юрія, 33 Іст 7.
Просимо всіх членів прийти на ці
збори. — М. Ликтер, секр.

НОРТГЕМПТОН, П. А. — Сестр. св.
Ольги, від. 318, повідомляє всіх
своїх місцевих і позамісцевих членів,
що **річні збори** відбуваються в неділю,
16 грудня, в галі церкви Св. Божій.
Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: П. Маслак, предс.; В.
Дворник, кас.; І. Брошак, секр.

ПЕРТ АМБОР, Н. Д. Ж. — Річні
збори Бр. св. О. Ніколая, від. 104,
відбуваються в неділю, 16 грудня, в
галі 3, ввечір, в галі церкви Св. Бо-
жій. Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: М. Вітві, предс.; М. Зель-
нак, секр.-кас.

РАЧЕСТЕР, Н. П. — Річні збори
Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбу-
ваються в суботу, 15 грудня, в галі
8, ввечір, під ч. 831 Джозеф
Еве. Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: В. Турніський, фін. секр.; Н.
Магомед, кас.; В. Іванів, рек. секр.

ГВАРТОН, Н. П. — Тов. Про-
світа, від. 129, повідомляє, що **річні
збори** відбуваються в суботу, 15 груд-
ня, в галі 8, ввечір, під ч. 149-20 —
9 Еве. Просимо всіх членів прийти на ці
збори і виплатити свої вкладки. —
За уряд: М. Баран, предс.; М. Бринь,
кас.; М. Дзирський, секр.

МАГАНОВ СІТІ, П. А. — Повідом-
ляємо членів Тов. Запорозька Січ, від.
305, що **річні збори** відбуваються в
неділю, 16 грудня, в галі 12:15, в
церковній галі. Просимо всіх членів
прийти на ці збори і виплатити свої
вкладки. — За уряд: І. Годолюк, предс.; М. Ти-
хоневич, кас.; М. Гентош, секр.

**ДЛЯ КРАЩОГО ЗАТРА-
ТАРИМУЙТЕ СВОЇ
ВОЄННІ БОНДИ!**

УКРАїнський ЛІКАР
МЕДИЧНА КНИЖКА ПРО ВСЯКІ НЕДУГИ, ЇХ ПРОЯВИ
ТА ЛІКУВАННЯ.
734 сторінок друку, опрацьована в повністю, поділена на 22 розділи.
Вона описує:
НЕДУГИ: жарливість, з фізичних недомог, з упійюючих средств,
нірок, крові, серця, залоз, жидкості, недуги жіночі, ал-
тоні, шкідливі недуги очей, ух, носа, зубів і недуги вене-
ричних.
Книжка вже вийшла з друку і находитсь в переплеті. Усім тим,
що вже замовили, або замовляють негайно, вишлемо книжку просто
з переплетом в місяці грудні б. р.
Ціна \$3.00. Замовляйте просто в автора, адресуючи:
DR. A. T. KIBZEY
4651 BRADEN AVE., DETROIT 10, MICH.

ТАРЗАН, ч. 1296. Злобні пляни.

„Ти поневелив тутешніх лю-
дей, а я на це не можу дозво-
литися“ — заявив гостро печер-
ний чоловік.

„А хто ти такий, щоб мене
про це питати?“ — визиваючо
заговорив Стенар.
„Я Тарзан, пан джунглів“.

Стенар затремтів. Літами ці-
лими він наслуховався про цього
дикого чоловіка. А був це
справді могутній ворог.

Тоді старий Цезар змінив
свою тактику. Він усміхнувся,
але в його сміху видно було
якийсь зловещий плян.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

**ВЖЕ МАЄМО КАЛЕНДАРІ
на 1946 рік.**

Чудові Краєвиди, Патрістичні, Ре-
лігійні. Світа зазначені червоно,
пости зазначені червоно.

● **КАЛЕНДАРІ** продовжують продавати
у гуртовно, для шторників і організа-
цій друкуємо на календарях їх фір-
му. Ціна одного календаря з пере-
силько 30 ц. 12 календарів \$3.00, 25
календарів \$5.00, 50 календарів
\$9.00, 100 календарів \$16.00.

● **РІЗДВЯНІ КАРТКИ** „Христос
Радіється, в-формі ангелочок з від-
повідними віршами, ціна за дозін 60
ц. 50 карток \$1.75, 100 карток \$3.00
з пересилькою.

● **ЕЛЕКТРИЧНА ЛАМПА** зроблена
з гаванських і філіппінських мушкет,
що є новим, при кожній лампі гар-
на фігурка. Ціна з пересилькою \$2.00.

● **ШАЛІНОВА ХУСТКА** з чистої
вовни, біла, Ціна \$2.00.

● **СТЕМПОВАНА** на канві подушка,
на канву, дуже гарний взор з від-
повідних крашак, разом з нитками
\$2.00.

● **ЗЕЛЕНЕ ЛИСТЯ** розі, до квіток,
грос \$1.80.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найліп-
шого гірського аїла, на недомоган-
ня жовудка, печінки і нірок. Велика
пачка коштує 50ц.

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природне сред-
ство призначають тим, що терплять
на вперті камелі, білі горла і
задуху. Пачка коштує 50ц.

● **ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ**. Дуже
поміжне. Як його ужити, надру-
ковано на бекі. Велика пачка 50ц.

● **МІШАНІ КОРИННЯ**, на нестра-
нність. Добре також на запах до го-
рівки. Пачка 50ц.

Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St.,
New York 3, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН
І СИН
УКРАїнські ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шпир і чєсна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГІТЛО
Завжди ШАДІТЬ дешо
з вашого обезпечення.
Ми улажуємо пре-
красні ЦІЛІЙ \$150.00
ПОХОРОН за
У випадку смутку в родині клієнта:
KAIN MORTUARIES, INC.
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
E. H. VREELAND, Mgr.
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762

ІВАН БУНЬКО
УКРАїнський ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по
шіні так низький як
\$150
ОБСЛУГА НАРКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Rigidified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАїнський ПОГРЕБНИК
Занимаєсь похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtroce 5-6777

УКРАїнські СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1946 РІК

● У гарних кольорах
● Календаріом друковане
українською мовою
● Світа означені чітким
червоним друком

Ціна 30 ц. один

Належність треба посилати
разом із замовленням
На С. О. D. не вислаємо.

Тарас Шевченко — Кобзар
Заснастали козаченьки
Вашингтон
Зимовий вид
Діти бавляться
Гарний вид Білого Дому
Лінійний
Американський прапор
Олень над водою
Маленька хата над морем
„Sea skipper“ (рибалка)
Весна
Христос добрий пастир
Серце Ісуса Христа
Діти, що їх ангел стереже
Пречиста Діва Марія
Чудовий вид фарм.
Серце Пресвятої Діви Марії
Бетси Росс шне Американ-
ський прапор
Тайна вечєра
Матір Божя Неустаючої
Помочи.
Свєта Родина
Свєтий Йосиф
Слава во вишних Богу

Замовлення слати на адресу:
„SVOBODA“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.